

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

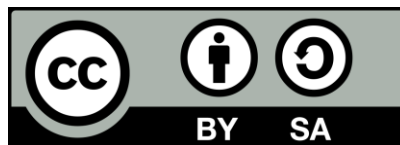
Název projektu:

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace v přípravě budoucích učitelů

Registrační číslo:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA

Hlubková analýza výuky metodikou 3A v psychologickém a psychodidaktickém kontextu

M. Komzáková

Okomentoval(a): [k1]: Jedná se o formulář, který studenti používají již v předmětech ZRHV, RHV a který je rozšířený o psychodidaktický rozměr.

Anotace Charakterizujte vnitřní ko-text (školní a výukový), vnitřní (oborový a kurikulární) a vnější kontext analyzované situace + vstupní sebereflexe praktika	Vnitřní ko – text výuky	Popište 1) účastníky pedagogické situace (počet žáků, věk dětí i učitele i „praktikanta“ – jejich pedagogická zkušenost – zda se jedná o školní praxe nebo již ve škole učíte dlouhodoběji, učitel/mentor - aprobovaný/neaprobovaný, byl přítomen či ne, asistenti ve výuce, případně rodiče, další účastníci) 2) znalost třídy a žáků před vstupem do situace -jak znáte danou třídu a její klima včetně individuální poznání jednotlivých žáků i v kontextu SVP 3) vztah žáků k předmětu , prekoncepty žáků k výuce, vztah k učiteli/mentorovi, k předmětu, vztah k „praktikantovi“ 4) v jaké fázi dne výuka probíhala včetně souvislostí zátěže z jiných předmětů (pokud byla) Charakterizujte prostředí , v němž se se analyzovaná situace odehrála – soukromá/státní škola, venkovská (malotřídka)/ městská škola, zařízení třídy, školy. S oporou v kurikulu (RVP, ŠVP) charakterizujte obsah a cíle edukace , k níž analyzovaná situace patří. Tj. doložená příprava hodiny „před akcí“ Charakterizujte průběh výuky , v níž analyzovaná situace hraje klíčovou úlohu (<i>klíčová situace: excelentní nebo kritická</i>) tak, jak jste ji tehdy prožívali a hodnotili Excelentní x kritická - vyberte Popište vznik, průběh, stávající stav, případně řešení situace samotnými účastníky. Zaměřte se na vztah mezi výukou a jejími fázemi (didaktickou stránkou) a psychosociální zpětnou vazbou/ reakcí žáků – individuální i skupinovou. rekonstrukce zaměřené všímavosti na verbální a neverbální KOMUNIKACI a PSYCHO-SOCIÁLNÍ INTERAKCE žáků v jednotlivých fázích PROCESU AKCE VÝUKY (rekonstrukce proto, pokud nebyla výuka nahrávaná).
	Vnější kontext	Charakterizujte vnější okolnosti (kulturní, společenské, oborové, kurikulární), které pokládáte za důležité pro analýzu situace .
	Vstupní sebereflexe vzhledem k situaci	Jak jste situaci prožíval/a? Čeho osobního se prožítá situace ve Vás dotkla? V jaké subjektivní pozici (psychické i fyzické v kontextu stresu/ klidu) jste do výuky vstupovali na profesní i osobní rovině? Jaký je Váš osobní postoj k vzdělávacímu obsahu, který hraje klíčovou roli v dané situaci (tj. postoj k učivu, k oboru, k jednotlivým metodám využitých ve výuce)
	kontinuum edukační situace.	

Okomentoval(a): [k2]: Zaměřeno na zmapování 1) psychosociálního kontinua edukační situace včetně jejího emočního prožívání jako základem pro pozitivní/negativní vztahování se účastníků k situaci, 2) zátěže na jedince z hlediska přirozeného biorytmu a kognitivní a emoční zátěže.

Okomentoval(a): [k3]: Zde je kladen důraz na psychosociální účinky konkrétního prostředí.

Okomentoval(a): [mk4]: Zde to znamená pro analýzu předložit přípravu na danou hodinu tak, jak si ji student/učitel připravil.

Okomentoval(a): [k5]: Toto je řešeno z ontodidaktického pohledu v ZRHV, RHV

Okomentoval(a): [k6]: Toto je řešeno v RHV, ZRHV z ontodidaktického hlediska, zde v předmětu ASP je vybraná situace analyzována z psychodidaktického hlediska

Okomentoval(a): [mk7]: Vnější kontext je řešen jak v ZRHV, RHV, tak i zde v APS a to hlavně v antropologickém kontextu (Stech, 2004)

		Jaké jsou Vaše silné stránky a ty, na kterých potřebujete ještě pracovat ¹ při rozvíjení žákovských kompetencí – primárně : kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační, sociální a personální?
Analýza (analýza výuky, ve které vznikla klíčová situace) – Tj. Jak se ne/podařil obsah výuky transformovat dané třídě, jednotlivým žákům v daném ko-textu a kontextu = tj. co se v hodině stalo) „CO jste chtěl/a naučit , JAK jste to učil/a a Co skutečně jste vlastně naučil/a“		Jaká jsou obsahová jádra situace a jejich struktura v souvislosti s příslušným oborem nebo oblastí kultury? Navrhněte a vysvětlte pojmovou mapu pro konceptovou vrstvu diagramu hloubkové struktury výuky. Jak se v situaci tematizoval edukační obsah prostřednictvím společných aktivit žáků s vyučující/m? Jakými učebními úlohami (zjevnými nebo skrytými) docházelo k tematizaci obsahu? Navrhněte a vysvětlte, a reflektujte pojmovou mapu pro tematickou vrstvu diagramu hloubkové struktury výuky. Vysvětlte zamýšlený vztah mezi tím, „CO jste chtěl naučit a JAK jste to učil“ Jak se v situaci projevovalo směřování k cílům (oborovým i nadoborovým kompetencím)? K jakému typu cílů situace spontánně směřovala: na úrovni předmětu (očekávané výstupy), nebo spíše na obecné úrovni (klíčové kompetence) a proč? Navrhněte a vysvětlte pojmovou mapu pro kompetenční vrstvu diagramu hloubkové struktury výuky. V čem je situace klíčová (excelentní nebo kritická) : na jaké poznávací překážky nebo psychosociální problémy žáci naráželi, jaké postupy rozhodovaly o tom, že byla situace vybrána pro analýzu? Stanovení hypotéz o vzniku situace a důvodu pro její analýzu. Jakou míru kvality (odhadem) přisuzujete situaci a proč: selhávající, nerozvinutá, podnětná, rozvíjející? – vyberte Jaké momenty nebo rysy situace vyžadují návrh zlepšující změny alterace + zdůvodnění - Stanovení klíčové hypotézy/ otázky k efektivním návrhům alterace výuky, aby ne/došlo ke klíčové situaci– tj. stanovení otázky, kterou v následné analýze student řeší
ALTERACE A JEJÍ ZDŮVODNĚNÍ Formulujte návrh alterace – zlepšení pro analyzovanou situaci.		Zdůvodněte váš návrh zlepšující alterace i jeho kritickou analýzu s oporou v teorii. Odhadněte a charakterizujte slibná místa i rizika navrhované alterace při její realizaci ve vzdělávací praxi. Použijte alespoň 5 publikací (minimálně od 3 různých autorů), vycházejte z odborných článků a monografií. Nepoužívejte pouze učebnice a lexikony. Internetové zdroje používejte obezřetně, pouze jsou-li to odborné autorské texty. Dodržujte citační normu ISO 690 Porovnejte navrhovanou alteraci s původním stavem analyzované situace a kriticky vyhodnoťte jejich vzájemné rozdíly s ohledem na soulad mezi obsahem, cíli a prostředky (integrita edukace): v čem konkrétně spočívá zlepšení?
Závěr analýzy		1) Jakou míru kvality po vypracování analýzy situace nyní přisuzujete situaci a proč: selhávající, nerozvinutá, podnětná, rozvíjející? Vaše hodnocení zdůvodněte.

Okomentoval(a): [k8]: Schopnost sebereflexe je rozvíjena v předmětu ADUC, zde je pozornost zaměřena na aplikační rovinu v konkrétní situaci.

Okomentoval(a): [k9]: Struktura Analýzy je plně převzata z metodiky 3A , ale v APS je fokusována z psychodidaktického hlediska – KOHO, co, jak učím – a jak záměr ne/vyšel s realitou. Z toho pak plynou navrhované alterace.

Okomentoval(a): [mk10]: **Obsahová jádra** výuky - Klíčové pojmy/koncepty výuky v dané výukové jednotce Psychologická témata mohou být již samy didaktickým obsahem – např. prožitková úroveň expresivního zážitku v expresivních výchovách anebo obecně třeba koncepty - myšlenky, emoce, vztahy, hodnoty, morálka etc.

Okomentoval(a): [mk11]: **Tematizace edukačního obsahu** - Formulovat aktivity, díky kterým se oborové konceptové pojmy přiblíží žáků ve výuce- tj. se navrhuje výuka, jak se hlavní cíl výuky naplňuje dílčími cíli jednotlivých aktivit v hodině. Pro APS je z psychodidaktického pohledu klíčová otázka : „Když navrhuji výuku, tak řeším tematizaci ,tj. konkretizaci učiva v jednotl. činnostech ve výuce tak, JAK je vztažena jak k oboru a JAK JI ZPROSTŘEDKUJI KONKRÉTNÍM ŽÁKŮ V KONKRÉTNÍ TŘÍDĚ ?“
TRIÁDA : CO, JAK , KOMU?
Z psychodidaktického hlediska je zároveň důležité trénovat umění umět rozlišovat a zvědomovat (z pohledu praktikanta) **EXPLICITNÍ A IMPLICITNÍ OBSAH** výuky.

Okomentoval(a): [mk12]: Kompetenční vrstva je - **cílová vrstva**.
Na úrovni kompetencí např.k učení nebo sociální a personální – jsou to obecné abstrakt. pojmy z psychologie, kognitivních vět, sociologie (bloomova taxonomie – kognice, tvořivost, afektivní cíle, atd.) „kompetence jako substrákt mozku, kterou potřebujeme dlouhodobě ovlivnit a rozvíjet“ – kompetenční vrstvu je možné chápat jako výslednici „**explicitních a implicitních obsahů výuky, které jsou dílčími koncepty a cílenými aktivitami jednotlivých hodin naplňovány v dlouhodobém horizontu.**“

Okomentoval(a): [k13]: V APS je řešena otázka, co bylo možné z psychosociálního pohledu být problematické a pro co je významné hledat alteraci.

Okomentoval(a): [k14]: Opět totožné s formulářem ZRHV, RHV, ovšem v APS e je kladen důraz na otázku, jaká alterace psychosociální intervence praktikanta (k, pro, s) konkrétním žákům či konkrétní třídě by byla efektivnější pro konkrétní zamýšlenou transformaci didaktického obsahu.

¹ V této fázi jde o to, aby si praktikant zvědomil, jaké byly jeho dispozice před vstupem do situace (čeho si byl vědom) a mohl tak posoudit rozdíl poté, co získá praktickou zkušenost z výuky a její analýzy. Což je obsahem závěrečné sebereflexe.

	2) výstupní sebereflexe: a) významu analýzy pro sebe jako pedagoga – co jste již věděl na intuitivní či vědomé úrovni „před akcí, v akci a po akci“, a co pro Vás bylo nové a překvapující, co bylo limitující v rámci procesu této dané analýzy. b) autoevaluace toho, jak jste ve v situaci obstál z hlediska ontodidaktického a psychodidaktického – popište své silné stránky a ty , které potřebuje více rozvíjet – využijte pro uvažování strukturu Rámce profesních kvalit
--	--

Okomentoval(a): [mk15]: Plánování výuky, Prostředí pro učení, procesy učení, hodnocení práce žáků, reflexe výuky